

YLEISHALLINTO JA JOHDON TUKI

TOIMIALUE

Vastuuhenkilö: kansliapäällikkö Harri Lipasti 16.8.2021 asti ja Virpi Lehmusvaara 17.8.2021 alkaen

Yleishallinnon ja johdon tuki koostuu kahdesta palvelualueesta: Kunnanviraston johto ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskus. Toimialueen tavoitteena on tukea koko organisaation toimintakykyä ja kuntastrategian tavoitteiden toimeenpanoa, sekä huolehtia kaupunkien ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtävistä sekä muista sille hallinto- ja toimintasäännöillä osoitetuista tehtävistä.

Vuoden 2021 toiminnan keskeisenä painopisteenä oli kuntastrategian toimeenpano ja talousarvion 2021 vuositavoitteiden toimeenpano.

KUNNANVIRASTON JOHTO

Palvelualue

Vastuuhenkilö: kansliapäällikkö Virpi Lehmusvaara

Olennaiset tapahtumat tammi-joulukuussa

Koronaepidemian johdosta valtioneuvosto, aluehallintoviranomaiset ja Keski-Uudenmaan sote (Keusote) määräivät ja ohjeistivat kuntalaisille ja kunnan palvelutoiminnalle rajoituksia ja muutoksia vuoden 2021 aikana. Kunnassa toimi koko vuoden ajan erillinen korona valmiusryhmä, johon kuuluvat kunnan johtoryhmän lisäksi Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen johtaja, vesilaitoksen johtaja, kunnan turvallisuuspäällikkö, kuntatoimialan kehittämispäällikkö ja viestintä. Ryhmä kokoontui lähes viikoittain vaihtelevan epidemiatilanteen mukaan. Kunnan ja Keusoten sekä Uudenmaan tilannekuvakokouksia, joissa myös linjattiin alueen toimenpiteitä, pidettiin vuoden aikana säännöllisesti. Valmiusryhmässä on pidetty yllä tilannekuvaa, ohjeistettu varautumissuunnittelua toimialueille ja palvelualueille, sekä päätetty linjausta vaativista toimenpiteistä ja rajoitusten vaikutuksista kunnan palveluihin. Vuoden 2021 keskeistä pandemian torjunnan osalta oli koronarokotusten järjestäminen yhteistyössä Keusoten kanssa.

Kunnan johtamisessa oli keskeistä varmistaa kuntastrategian toimeenpano ja talousarvion 2021 seitsemään keskeisimpään kokonaisuuteen liittyvien vuositavoitteiden toimeenpano. Kunnan johtoryhmän ja poliittisen johtoryhmän yhteiskokouksissa arvioitiin kuukausittain kokonaisuuksien eteneminen ja tarvittava ohjaus kesäkuuhun 2021 asti.

Uuden kuntastrategian valmistelu käynnistyi alkuvuodesta laaditulla toimintaympäristöanalyysillä, jota täydennettiin henkilöstön ja luottamushenkilöelinten työskentelyissä. Kunnassa laadittiin myös strategiaraportti päättyvästä valtuustokaudesta. Uusi pormestariohjelma valmistui kesällä 2021 kuntastrategian pohjaksi. Valtuusto hyväksyi kunnan uuden strategian kokouksessaan 4.10.2021. Kuntastrategiaperusta sisälsi vision, päämäärät (3), valtuustokauden tavoitteet (14), ja yhteisen toimintatavan kuvaukset. Strategiatyötä täydentämään on laadittu kolme keino-ohjelmaa (hyväksymiskäsittely alkuvuodesta 2022) ja vuositavoitteet, jotka hyväksyttiin talousarviokokouksessa joulukuussa 2021. Strategisten asiakirjojen kokonaisuus tulee täydentymään vuoden 2022 aikana mm. Hyvinvointisuunnitelman ja asuntopoliittisen ohjelman myötä.

Vuoden aikana jatkui myös vahvana Keusoten toiminnan ja talouden omistajaohjaus. Erityisenä haasteena oli tuottavuusohjelman euromääräisten tavoitteiden saavuttaminen, joka vaati lisätoimenpiteiden valmistelua.

Eduskunta hyväksyi lait hyvinvointialueiden perustamisesta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamisesta. Lait tulevat voimaan porrastetusti, osa 1. heinäkuuta 2021 ja viimeiset vuoden 2023 alusta. Hyvinvointialueille siirtyvät sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen henkilöstö, omaisuus sekä sopimukset. Hyvinvointialueen toiminnan käynnistämiseksi tarvittiin väliaikainen hallinto huolehtimaan niistä välttämättömistä voimaannapolain mukaisista toimenpiteistä, jotka on tehtävä lainsäädännön voimaantulon 1.7.2021 jälkeen ennen aluevaltuuston toimikauden alkua 1.3.2022. Kunnanhallitus (9.8.2021

§288) on valinnut väliaikaisen valmistelutoimielimen jäseneksi hallintojohtaja Harri Lipastin ja hänen varalleen kansliapäällikkö Virpi Lehmusvaaran. Hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen alaiset työryhmät (esim. talous, HR, palvelut, ICT, yhdyspinnat) on perustettu ja kunnan johtoryhmä on nimennyt niihin edustajansa. Työskentely työryhmissä on käynnistynyt syys- ja lokakuun 2021 vaihteessa.

Kunnan johtamisjärjestelmän arvioinnin 26.11.2020 päivättyä loppuraporttia käsiteltiin kunnanhallituksessa ja valtuustossa sekä edelleen valtuustoryhmien välisissä neuvotteluissa. Loppuraporttiin sisältyviä toimintatapamuutosehdotuksia jatko valmisteltiin ja osin jo sisältöjä linjattiin elokuussa alkavalle valtuustokaudelle. Syksyn aikana valmisteltiin yhteisiä eettisiä ohjeita, joita työstettiin yhdessä luottamushenkilöiden kanssa eri foorumeilla.

Viestintää toteutettiin tammi-joulukuussa 2021 monikanavaisesti ja vuorovaikutuksellisesti: Ensimmäinen asukaslehti julkaistiin maaliskuussa, toinen toukokuussa ja kolmas vielä kesäkuussa. Verkkosivuja päivitettiin aktiivisesti ja keskeinen viestintä jaettiin myös sosiaalisen median kanaviin. Markkinointiviestinnän toimenpiteitä kohdistettiin erityisesti brändimarkkinointiin ja asumisen geneeriseen markkinointiin. Brändimarkkinoinnin kampanja "Rakkauden taidetta" eteni suunnittelusta toteutukseen ja palveluverkon markkinointiviestinnän konseptointi saatiin vietyä läpi. Tämän vuoden tavoitteena on tavoittaa kuntalaiset ja muut sidosryhmät mahdollisimman hyvin kunnan viestinnällä, ja alkuvuonna onkin aloitettu valmistautuminen tätä tavoitetta tukevan kanavastrategian muotoiluun.

Kuntatasoisen osallistuvan budjetoinnin toteutusta vietiin eteenpäin. Vuoden 2021 osallistuvan budjetoinnin äänestyksessä äänestysprosentti nousi ollen 7,4 %. Kaikki ehdotukset keräsivät ääniä yhteensä 24 555 kpl ja äänestäjiä oli 2455. 100 000 € budjetti jakautui 29 projektin kesken, jotka toteutettiin pääosin suunnitellusti vuoden 2021 aikana. Kunnan osallisuusmallin toimeenpanoa jatkettiin vuoden aikana mm. Osallistuvan metsäsuunnittelun mallin valmistelulla, Hyrylän liike- ja palvelukeskuksen hankkeessa, hybridirahoitusmallin valmistelussa yhteistyössä Tampereen kaupungin ja Sitran kanssa, Open Agenda –hankkeessa ja Vapaa-Fri –hankkeessa.

Hyte-työtä tehtiin poikkihallinnollisesti hyte-ryhmässä ja sen alatyöryhmissä, hyte-lautakunnassa, neuvostoissa, 3. ja 4. sektorin toimijoiden ja Keusoten kanssa tiiviisti mm. Alueellisessa hyte-ryhmässä, laajan hyvinvointikertomuksen 2017–2021 laadinnalla, hyvinvointisuunnitelman valmistelulla, avustusten ja hyvinvointialuevalmistelun muodossa.

KUNNANJOHTO

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: kansliapäällikkö Virpi Lehmusvaara

Olellaiset tapahtumat tammi-joulukuussa

Koronaepidemian toinen ja kolmas aalto vaikuttivat edelleen laajasti kunnan palvelutoimintaan sekä henkilöstön työskentelyyn. Varautumista ja toimenpiteitä on johdettu viikoittain kunnan johtoryhmän yhteydessä koontuneessa koronaryhmässä. Ryhmässä pidettiin yllä tilannekuvaa sekä johdettiin varautumista sekä osataan toimenpiteitä. Keskeinen osa työskentelyä oli ryhmän kokousten ulkopuolella ja hyvinkin nopealla aikataululla toteutetut linjaukset ja käytännön toimenpiteet, jotka perustuivat seudullisiin ratkaisuihin ja tartuntojen ilmenemiseen kunnassa.

Kunnan johtamisessa oli alkuvuodessa keskeistä varmistaa TA 2021 seitsemään painopistealueeseen liittyvien vuositavoitteiden toimeenpano. Painopistealueet ovat: 1. Kasvu, väestö ja yritykset, 2. Palveluverkon uudistaminen ja toiminnan sisältö, 3. Hyrylän keskustan kehittäminen, 4. Jokelan kehittäminen, 5. Tuusulanjärven kokonaisuus sekä hyvinvoinnin että elinvoiman näkökulmista, 6. Urheilupuiston kehittäminen ja vapaa-ajan mahdollisuudet, 7. Johtamisen ja toimintatapojen kehittäminen. Kunnan johtoryhmän ja poliittisen johtoryhmän yhteiskokouksissa arvioidaan kuukausittain painopistealueiden eteneminen ja tarvittava ohjaus. Palveluverkosuunnitelman toteutuksen ohjausryhmänä toimiva kokous vahvisti 30.3. kokouksessaan toteutuksen tärkeimmät perusteet ja toimenpiteitä sekä tarkistetun aikataulun.

Alkuvuodesta jatkui myös Keusoten vahva toiminnan ja talouden omistajaohjaus. Tammikuussa pidettiin Keusoten ja kunnan johdon kesken ns. miniseminaari, jossa arvioitiin mm. Tuusulaan alkavana vuonna vaikuttavia Keusoten palvelutoiminnan muutoksia sekä alueella tehtävän hyvinvoinnin ja terveyden yhteistyön sisältöä, tavoitteita ja toimenpiteitä. Toukokuussa pidetyssä toisessa miniseminaarissa painopistealueena olivat Keusoten talouden kysymykset. Keusote valmisteli lisätoimenpiteitä tuottavuusohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kunnan johtamisjärjestelmän arvioinnin 26.11.2020 päivättyä loppuraporttia käsiteltiin kunnanhallituksessa ja valtuustossa sekä edelleen valtuustoryhmien yhteisessä työskentelyssä. Loppuraporttiin sisältyviä toimintatapa- ja muutosehdotuksia jatko valmisteltiin ja osin hyväksyttiin jo kesäkuussa uutta valtuustokautta varten. Valmistelutyö on jatkunut syyskaudella uusien luottamushenkilöiden voimin mm. eettisten ohjeiden ja toimielinten pelisääntöjen valmistelulla valtuuston ja lautakuntien yhteiskokouksessa, kunnanhallituksen seminaarissa ja valtuustoasiain valmistelutoimikunnassa.

Valtuustokauden 2017–2021 strategian teoiksi viemistä jatkettiin alkuvuoden aikana ja laadittiin strategiaraaportti päätyvästä valtuustokaudesta. Uuden kuntastrategian valmistelu käynnistyi alkuvuodesta laaditulla toimintaympäristöanalyysillä, jota täydennettiin henkilöstön ja luottamustoimihenkilöelinten työskentelyissä. Kesäkuussa valtuuston seminaarissa käsiteltiin uuden strategian suuntavaihtoehtoja ja niiden sisällä olevia vaihtoehtoja. Elo-syyskuussa strategiavalmistelu jatkui kunnanhallituksen seminaareissa, valtuuston ja lautakuntien yhteiskokouksessa, strategiakyselyillä ja toimialueiden johtoryhmien työskentelyssä. Kunnanhallitus hyväksyi strategiaperustan osaltaan 27.9. ja tavoitteena on, että valtuusto hyväksyisi uuden strategian kokouksessaan 4.10.2021.

Valtuusto

Valtuusto piti tarkastelujaksolla kymmenen kokousta ja kymmenen valtuustoasioiden informaatiotilaisuutta. Uuden ja vanhan valtuuston yhteiseminaari järjestettiin 23.6.2021 ja toinen valtuustoseminaari 28.-29.10.2021 Turussa.

Tarkastuslautakunta

Lakisääteisen tilintarkastuksen toteuttamiseen ostetaan tilintarkastusyhteisöltä (KPMG) vuosittain 80 tarkastuspäivää, jotka jakautuvat siten, että varsinaiseen tilintarkastukseen on varattu 60 päivää ja tarkastuslautakunnan sihteerin toimen hoitamiseen 20 päivää. Sisäisen tarkastuksen määrärahat on varattu kunnanviraston johdon talousarvioon.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on järjestää toimiva ja riittävä yhteistoiminta tarkastuslautakunnan, tilintarkastuksen ja sisäisen valvonnan kesken. Vuotuisen arviointisuunnitelman laatimisen lisäksi tarkastuslautakunnan toiminnassa korostuu sen arviointi, onko kunnan ja kuntakonsernin toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta tuo toimintaansa viestinnän keinoin aikaisempaa enemmän kuntalaisille ja luottamushenkilöille näkyviin.

Vuoden 2021 aikana tarkastuslautakunta kokoontui 15 kertaa pääosin etäyhteyksien avulla. Kokoukset sujuivat jouhevasti, vaikka keskustelu etäkokouksissa on vähäisempää kuin lähikokouksissa. Vuoden ensimmäisessä kokouksessa tammikuun alussa tilintarkastaja Juho Huuskonen esitteli tilintarkastussuunnitelman. Seuraavissa kokouksissa kuulumme kansliapäällikkö Harri Lipastia, talousjohtaja Markku Vehmasta, sivistysjohtaja Virpi Lehmusvaaraa ja kuntakehitysjohtaja Heikki Lonkaa kutakin eri kokouksessa. Maalis-toukokuussa lautakunta työsti Arviointikertomus 2020 dokumentin kokonaan etänä, se esitettiin valtuustolle 31.5.2021 jatkoselvityspyynnön kera.

Keskusvaalilautakunta/vaalit

Keskusvaalilautakunta kokoontui tarkastelujaksolla 10 kertaa ja teki 13.6.2021 pidettyihin kuntavaaleihin liittyvät viranomaistehtävät ja päätökset. Koska kuntavaalit siirtyivät toimitettaviksi huhtikuulta kesäkuuhun, osa keskusvaalilautakunnan alkuvuodesta tekemistä päätöksistä jouduttiin uusimaan keväällä.

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus piti tarkastelujaksolla 33 kokousta. Kokoukset pidettiin tammi-kesäkuussa sähköisessä toimintaympäristössä siten, että niihin pystyi osallistumaan myös kokouspaikalla.

Helmikuussa pidettiin kaksipäiväinen kunnanhallituksen seminaari, jossa käsiteltiin kunnan keskeisiä uudistusohjelmia ja hankkeita, Keusoten omistajaohjausta ja muuta kunnan edunvalvontaan. Lisäksi pohjustettiin kunnan uuden strategian valmistelua. Seminaari järjestettiin hybridinä eli osa osallistujista oli paikan päällä ja osa osallistui seminaarin Teamsin välityksellä.

Elokuussa pidettiin kaksipäiväinen kunnanhallituksen seminaari, jossa olivat aiheina uuden kuntastrategian valmistelu ja talousarviokehitys vuodelle 2022. Syyskuussa pidettiin kaksipäiväinen kunnanhallituksen seminaari, jossa jatkettiin kuntastrategian valmistelua sekä jatkettiin yhteisten toimintatapojen kehittämistä eettisten ohjeiden valmistelulla.

Konsernijaosto

Konsernijaosto piti tarkastelujaksolla kahdeksan kokousta. Kokoukset pidettiin sähköisessä toimintaympäristössä, mutta niihin pystyi osallistua myös kokouspaikalla.

Toimikunnat

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta

Valtuustoasiain valmistelutoimikunta kokoontui tarkastelujaksolla kuusi kertaa. Kokouksien aiheina olivat kehittämisen verkostojen toiminnan arviointi ja kehittäminen, toimintatapojen kehittäminen 26.11.2020 laaditun arviointiraportin perusteella sekä hyvinvointialueiden valmistelun eteneminen. Kokoukset pidettiin hybridinä eli osa osallistujista oli paikan päällä ja osa osallistui kokoukseen Teamsin välityksellä.

Elinkeinoneuvottelukunta

Elinkeinoneuvottelukunta ei ole kokoontunut yhtään kertaa vuoden 2021 aikana.

Veteraanitoimikunta

Veteraanitoimikunta kokoontui 15.10.2021 tavoitteenaan edistää veteraanipuistohankkeen etenemistä.

Nimistötoimikunta

Nimistötoimikunta on kokoontunut kaksi kertaa ja pohtinut yhdessä kaavoituksen kanssa, Kellokosken Joenrannan nimistöä sekä tulevia nimistötarpeita muun muassa Anttilassa ja Rykmentipuistossa.

VIESTINTÄ

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: viestintäpäällikkö Paula Miettinen

Viestintä vastaa hyvästä ajankohtaisviestinnästä kuntalaisille. Se edesauttaa toiminnallaan kuntalaisten osallisuusmahdollisuuksien toteutumista. Osallistumisen edellytyksenä on aktiivinen viestintä asioista, joita valmistellaan ja joihin voi vaikuttaa. Toisaalta viestintä on johdon työväline ja edesauttaa kunnan strategian toteutumista viestimällä elinvoiman tekijöistä ja rakentamalla osaltaan hyvää kuntabrändiä.

Olennaiset tapahtumat tammi-joulukuussa

Viestinnän toteuttamisessa näkyi tammi-joulukuun jaksolla koronaepidemian aiheuttama poikkeuksellinen, pitkittynyt tilanne, joka on vaatinut aktiivista viestimistä mm. kuntalaisille. Poikkeuksellisen ajan viestinnän ohella viestinnässä on viety eteenpäin yksikön vuositavoitteiden toteutumista.

Vuonna 2021 tavoitteena oli tavoittaa kuntalaiset ja muut sidosryhmät mahdollisimman hyvin kunnan viestinnällä, ja vuoden aikana aloitettiinkin tätä tavoitetta tukevan kanavasuunnitelman muotoilu yhdessä viestinnän tekijöiden ja tuusulalaisten kanssa. Vuoden aikana kerättiin taustatietoa ja järjestettiin sisäisiä työpajoja. Asukasraadit ja suunnitelman viimeistely sekä jalkauttaminen jäivät kuitenkin vuodelle 2022. Suunnitelmaa on valmisteltu kunnan omana työnä ja palvelumuotoilun keinoja hyödyntäen.

Viestintää on tehty 2021 monikanavaisesti ja vuorovaikutuksellisesti. Yksi medioista monien digitaalisten kanavien ohella on kunnan oma asukaslehti, joka julkaistiin vuoden aikana neljä kertaa. Viestintää on toteutettu lehden lisäksi muun painetun materiaalin, verkkosivujen, tapahtumakalenterin/matkailusivuston, tiedotteiden, uutiskirjeiden, uusien kuntalaisten kirjeen, infonäyttöjen ja sosiaalisen median välityksellä. Sosiaalisessa mediassa on jatkettu säännönmukaisesti maksetun mainonnan hyödyntämistä eri kuntalaisryhmien ja muiden kohderyhmien saavuttamiseksi.

Hyväksi havaittua asukaslähettilästoimintaa jatkettiin vuonna 2021, ja lähettiläät ovat vakiinnuttaneet paikansa osaksi Tuusulan viestintää. Lähettiläille järjestettiin koulutuksia, ylläpidettiin Facebook-kanavaan yhteydenpitoa varten ja järjestettiin tutustumisvierailuja Tuusulan eri paikkoihin koronatilanteen välillä niin salissa. Lähettilästoimintaa on koordinoitu viestinnän ja osallisuustyön yhteistyönä.

Viestintä vastaa kunnan markkinoinnin/markkinointiviestinnän kokonaisuudesta. Markkinoinnissa on asetetun tavoitteen mukaisesti hyödynnetty koko organisaation osaamista eri tavoin tammi-joulukuussa 2021: yhteisiä ponnisteluja on tehty niin brändimarkkinoinnin suunnittelussa kuin palveluverkon markkinointiviestinnän ja viestinnän parissa. Tuusulan brändiviestinnän kampanjaa vietiin tammi-joulukuussa suunnitellusti eteenpäin: Rakkauden taidetta -teemavuoden alla toteutettiin Unelmien yö -parin haku, itse Unelmien yö, Rakkauden kartta, sinkkuristeily ja esimerkiksi Rakkauden vauvanpipot. Brändiviestinnän kampanja jatku vielä syksylläkin Unelmien yön videon julkistuksella. Markkinointiviestinnän resursseja kohdistettiin erityisesti brändimarkkinointiin ja asumisen geneeriseen markkinointiin.

Vuoden 2021 aikana selvitettiin, miten hyvin Tuusulan brändin tunnettuus on kehittynyt tähän mennessä (verrattuna brändiuudistukseen) ja mikä brändin nykytila on. Brändin nykytason tutkimus toteutettiin Sanoman SuomiTutkalla syyskuussa. Tutkimus oli sama, jota on aiemmin hyödynnetty brändin lähtötason selvittämisessä. Tutkimuksen tuloksia käytetään hyödyksi brändin tunnettuuden kehittämisessä.

Alkuvuonna 2021 päivitettiin henkilöstön digitaalisten työvälineiden käyttöä ohjeistava pelikirja (pienin muutoksin) ja laadittiin uusi digitaalisten työvälineiden huoneentaulu. Pelikirja ja huoneentaulu vietiin käytäntöön kevään aikana. Loppuvuonna 2021 perustettiin digitaalisten työtapojen jalkauttamiseksi Tuusula yhteinen - Teamsin alle Digivinkit-kanava, joka on koko henkilöstön käytössä matalan kynnyksen digivinkkien jakamiseen ja välineiden käytöstä kysymiseen.

Henkilöstölle tarjottiin alkuvuonna sosiaalisen median koulutusta. Koulutusta kohdennettiin tarpeen mukaan varhaiskasvatukseen ja opetuksen henkilöstöön. Perehdyttämistä/kouluttamista eri viestinnän asioihin on myös toteutettu pienimuotoisesti yksilöllisten tarpeiden mukaan (esimerkiksi mediatiedotteiden julkaisualustan käyttöön ja verkkosivujen päivittämiseen liittyen).

EDUSTUS- JA SUHDETOIMINTA, KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: kansliapäällikkö Virpi Lehmusvaara

Olennaiset tapahtumat tammi-joulukuussa

Valokuvanäyttely ”VESI yhdistää – WASSER verbindet” järjestettiin Tuusulassa 1.-31.7.2021. Projekti liittyy Tuusulan kunnan ja Cellen piirikunnan väliseen vuonna 1987 alkaneen ystävyyskuntatoimintaan.

Suomalais-saksalainen yhteisnäyttely toteutui vihdoin myös Suomessa ja oli koko heinäkuun esillä Tuusulassa hotellin Gustavelundissa. Näyttelyssä oli esillä 30 valokuvaa Suomesta ja 30 valokuvaa Saksasta. Kuvat ovat Tuusulan Valokuvaajat ry:n (TVK) ja Foto-Projekt-Cellen kuvaajaryhmän näkemyksiä näyttelyn ajatuksesta Celleä ja Tuusulaa yhdistävästä venematkasta puroja, jokia ja meriä pitkin Cellestä Tuusulaan ja päinvastoin.

Koronatilanteen kokoontumisrajoituksista johtuen pidettiin avajaistilaisuus 1.7. vain muutamalle kutsuvieraille. Cellestä oli saapunut sikäläisen ryhmän johtaja Uwe Rautenberg.

HYTE-LAUTAKUNTA

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: kehittämispäällikkö Heidi Hagman

Olennaiset tapahtumat tammi-joulukuussa

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta kokoontui tammi-joulukuun aikana 10 kertaa, joista kuusi kertaa päättyneen valtuustokauden kokoonpanolla ja neljä kertaa kuluvan valtuustokauden kokoonpanolla. Valtuustokauden 2021–2025 toimikausi ja lautakunnan jäsenten perehdytys käynnistettiin syyskuussa.

Lautakunta on mm. ohjannut Tuusulan hyvinvointisuunnitelman laadintaa ja hyväksynyt hyvinvointikertomuksen valtuustokaudesta 2017–2021, ennakkovaikutusten arviointia, osallistuvaa budjetointia, järjestösuunnitelmaa, ikäihmisten päivätoiminnan kehittämistä, hyvinvointialuevalmistelua ja hyvinvointia edistävien avustusten myöntämistä sekä antanut lausuntoja mm. kaavoitukseen liittyen.

Vuoden 2020 hyvinvoinnin edistäjät palkittiin kesäkuussa koronarajoitusten höllennettyä. Vuoden 2021 hyvinvoinnin edistäjien haku käynnistyi lokakuussa ja hyvinvoinnin edistäjät 2021 valittiin joulukuussa.

Ikäihmisten neuvosto, vammaisneuvosto ja lapsi- ja perheasiainneuvosto ovat kokoontuneet kuukausittain kesätaukoa lukuun ottamatta käsitellen ajankohtaisia asioita. Neuvostojen toimikausi vaihtui valtuustokauden vaihdoksen myötä ja uudet neuvostot nimettiin kunnanhallituksessa. Neuvostojen toiminta uusin kokoonpanoin on käynnistynyt.

KUNTAYHTEISTYÖ

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: kansliapäällikkö Virpi Lehmusvaara

Olennaiset tapahtumat tammi-joulukuussa

Kuntayhteistyötä jatkettiin tiiviisti KUUMA-yhteistyössä. Helsingin seudun yhteistyökokouksen (HSYK) jäsenkunnissa on käsittelyssä yhteistyökokouksen laajentaminen Porvoon, Lohjan ja Siuntion osalta.

Kuntayhteistyötä tehdään Keusoten alueen kuntien verkostoissa mm. kuntajohtajien, sivistysjohtajien, talousjohdon ryhmissä.

Useisiin luottamuselimiin on valittu uudet päättäjät elo- ja syyskuun hallituksen ja valtuuston kokouksissa.

STRATEGINEN SUUNNITTELU

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: kuntatoimialan kehittämispäällikkö Heidi Hagman

Olennaiset tapahtumat tammi-joulukuussa

Valtuustokauden 2017–2021 strategian teoiksi viemistä jatkettiin alkuvuoden aikana ja laadittiin strategia-raportti päättyvästä valtuustokaudesta. Uuden kuntastrategian valmistelu käynnistyi alkuvuodesta laaditulla toimintaympäristöanalyysillä, jota täydennettiin henkilöstön ja luottamustoimihenkilöelinten työskentelyissä. Kesäkuussa valtuuston seminaarissa käsiteltiin uuden strategian suuntavaihtoehtoja ja niiden sisällä olevia vaihtoehtoja. Elo-syyskuussa strategiavalmistelu jatkui kunnanhallituksen seminaareissa, valtuuston ja lautakuntien yhteiskokouksessa, strategiakyselyillä ja toimialueiden johtoryhmien työskentelyssä. Valtuusto hyväksyi uuden strategiaperustan kokouksessaan 4.10. ja strategiakokonaisuudesta päätettiin 13.12.2021.

Vastasimme kunnanhallituksen kolmen seminaarin sekä vanhan ja uuden valtuuston yhteisseminaarin ja uuden valtuuston ensimmäisen seminaarin ohjelmasisällöistä ja yhteisen työskentelyn fasilitoinnista. Osallistuimme USO-verkoston (Uuden sukupolven organisaatiot ja johtaminen) toimintaan.

Johtamisjärjestelmän uudistuksen toisen vaiheen tuunaustoimet jatkuivat kevään aikana loppuvuodesta valmistuneen raportin pohjalta. Toimintatapamuutoksista osa linjattiin kesäkuun valtuustossa ja työ jatkui syyskaudella uusien luottamushenkilöiden voimin mm. eettisten ohjeiden ja toimielinten pelisääntöjen valmistelulla valtuuston ja lautakuntien yhteiskokouksessa, kunnanhallituksen seminaarissa, valtuustoasiain valmistelu-toimikunnassa ja valtuustoseminaarissa. Eettiset ohjeet olivat lausuntokierroksella lautakunnissa ja poliittisissa ryhmissä vuodenvaihteessa. Eettisistä ohjeista on määrä päättää alkuvuodesta valtuustossa.

Koronapandemian torjuntaan tehty työ jatkui mm. kesän 2021 puistoruokailun toimintamallin luonnilla, puistoruokailun käynnistyksellä ja toteutuksella, ikäihmisten palvelupuhelimen muodossa ja korona exit-suunnitelman kokoamisella. Yhteistyötä on myös tehty Keusoten ja Keusote-kuntien kanssa alueellisessa hyte-ryhmässä sekä alueen ruoka-aputoimijoiden kanssa ruoka-aputoimintaa kehittävässä ryhmässä.

Hyte-työtä tehtiin poikkihallinnollisesti hyte-ryhmässä ja sen alatyöryhmissä, hyte-lautakunnassa, neuvostoissa, 3. ja 4. sektorin toimijoiden ja Keusoten kanssa tiiviisti mm. alueellisessa hyte-ryhmässä avustusten ja hyvinvointialuevalmistelun muodossa. Tuusulan laajan hyvinvointikertomus 2017–2021 hyväksyttiin ja hyvinvointisuunnitelman luonnos valmistui. Tuusulan eva-mallin käyttöönoton askelista tehtiin arviointi ja eva-mallin koulutuksia tullaan järjestämään keväällä 2022. Tulevien hyvinvointialueiden valmistelu käynnistyi syksyn aikana ja osallistuimme yhdyspinnat-työryhmän työskentelyyn. Yhdyspinnat työryhmän runko muodostuu alueellisen hyte-ryhmän jäsenistä ja sitä on täydennetty mm. 3. sektorin ja apteekkialan edustajilla.

OSALLISUUS

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: kuntatoimialan kehittämispäällikkö Heidi Hagman

Olellaiset tapahtumat tammi-joulukuussa

Kunnan osallisuusmallin teoiksi viemistä ja uusien osallisuuden muotojen käyttöönottoa jatkettiin.

Kuntatasoisen osallistuvan budjetoinnin toteutusta vietiin eteenpäin. Vuoden 2021 osallistuvan budjetoinnin äänestyksessä äänestysprosentti nousi ollen 7,4 %. Kaikki ehdotukset keräsivät ääniä yhteensä 24 555 kpl ja äänestäjiä oli 2455. 100 000 € budjetti jakautuu 29 projektin kesken, jotka toteutetaan vuoden 2021 aikana. Projektit toteutuivat pääasiassa suunnitellusti vuoden aikana.

Vuoden 2022 osallistuvan budjetoinnin valmistelu käynnistyi elokuussa ja prosessin ensimmäinen vaihe, eli ideoiden keruu, aloitettiin syyskuussa. Prosessi eteni syksyn aikana ideoiden arviointiin ja yhteiskehittämiseen ja äänestysliitteen kokoamiseen. Osallistuvan budjetoinnin äänestys toteutetaan tammi-helmikuussa 2022.

Toteutimme Tuusulan kunnan, Tampereen kaupungin ja Mesenaatti.me yhteistä osallistuvan rahoituksen kokeilua Sitran rahoituksella. Kokeilun aikana luotiin hybridirahoituksen malli, jolla tuetaan kuntalaisten ja yhteisöjen aktiivisuutta ja mahdollisuutta toteuttaa itselleen ja yhteisölle merkityksellisiä asioita. Malli yhdistää julkisen ja yksityisen rahoituksen ja muita resursseja (työvoima, tilat, laitteet) ja siinä yhdistyy elementtejä osallistuvasta budjetoinnista ja joukkorahoituksesta. Hanke päättyi ja sen loppuraportti valmistui huhtikuussa 2021. Osallistuvan hybridirahoituksen kokeilua päätettiin jatkaa Tuusulassa vuoden 2021 ajan. Uusia hybridirahoitettavia hankkeita ei kuitenkaan syntynyt.

Valtiovarainministeriön rahoittama Open Agenda-hanke käynnistyi maaliskuussa. Aasukkaiden osallisuus ja digitaaliset palvelut yhdessä nähdään yhtenä työkaluna kehittää parempia kuntapalveluita ja hankkeessa pyritään löytämään kehittämisen tueksi uudenlaisia tapoja, jotka ovat kaikkien Suomen kuntien omaksuttavissa. Hanke toteutetaan yhteistyössä Iin, Inarin, Lapinjärven ja Pietarsaaren kanssa. Hankkeen puitteissa toteutettava kuntalaisbarometri toteutettiin elo-joulukuussa osana kuntastrategian uudistusta ja muita ajankohtaisia teemoja.

Tuusula osallistui myös Oikeusministeriön hankkeeseen Vapaa! Fri! -hanke, jonka tavoitteena on vakiinnuttaa vapaaehtoistoiminnan asemaa ikääntyvässä yhteiskunnassa.

Kehittämisverkostomallia kehitettiin alkuvuoden aikana osana poliittisen johtamisjärjestelmän toisen vaiheen kehittämistä. Asia eteni päätöksentekoon elokuussa ja päivitetty kehittämisverkostomalli hyväksyttiin. Ydintiimien asukas- ja yhteisöedustajien paikat olivat avoimessa haussa ja kunnanhallitus nimesi uudet jäsenet ydintiimeihin syyskuussa. Uudet ydintiimit käynnistivät toimintansa lokakuussa.

Kunnan järjestösuunnitelman (järjestöstrategia) hyväksyttiin kunnanhallituksessa keväällä ja sen toimenpiteiden toteutus käynnistyi. Loppuvuodesta käynnistyi järjestösuunnitelman tavoitteiden päivitys uuden kuntastrategian mukaisiksi.

Kunnan palveluverkon uudistamisessa siirryttiin projektijohtamiseen ja yksi uudistuksen poikkileikkaavista projekteista on yhteiskäytön osaprojekti. Lisäksi jokaisessa hankkeessa on oma yhteiskäytön osaprojektinsa. Osallisuustiimi edustaa ulkopuolista (3. ja 4. sektorin toimijat) käyttäjää palveluverkon uudistamisessa. Yhteiskäytön poikkileikkaavassa projektissa valmisteltiin kampusten hallintamallia vuoden 2021 aikana. Siihen liittyviä poikkihallinnollisia tilaisuuksia toteutettiin syyskuussa. Tavoitteena on saada malli valmiiksi kevään 2022 aikana.

Osallisuustiimi osallistui myös mm. Hyrylän liike- ja palvelukeskushankkeen edistämiseen eri tavoin sekä osallistuvan metsäsuunnittelun toimintamallin luomiseen. Kevään aikana käynnistyi Tampereen Yliopiston ja Nord-Forskin kanssa yhteistyössä toteutettava Caps-hanke Hyrylän keskustan ja palvelukeskuksen osallistuvan suunnittelun tiimoilta. Tampereen yliopiston kanssa tehdään myös yhteistyötä osallistuvan budjetoinnin tutkimukseen liittyen.

YHTEISTOIMINTAOSUUDET JA JÄSENMAKSUT

Palveluyksikkö vastaa erilaisista kuntayhtymien yhteistoimintaosuuksista ja jäsenmaksuista.

PELASTUSTOIMI

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: turvallisuuspäällikkö Erkki Vähämäki

Olennaiset tapahtumat tammi-joulukuussa

Kesäkuussa 2021 hyväksytyt pelastustoimen järjestämislain mukaan pelastustoimen järjestävät vuoden 2023 alusta lähtien hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki. Valtioneuvosto vahvistaa pelastustoimen valtakunnalliset strategiset tavoitteet nelivuotiskaudeksi. Vuoden 2022 loppuun Suomessa toimii 22 kuntien ylläpitämä pelastuslaitosta.

Valtakunnallinen sote-uudistus tulee rakentamaan Keski-Uudellemaalle uuden hallinnollisen rakenteen – Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen. Uusi hyvinvointialue järjestää alueellaan sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen palvelut. Keusote jatkaa palveluiden järjestämistä alueensa kuntalaisille palveluiden siirtyessä 1.1.2023 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelutoimielimen hallinnoijaorganisaationa toimii Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä. Uuden Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelua varten nykyinen yhtymähallitus on asettanut väliaikaisen valmistelutoimielimen (VATE). VATE vastaa tulevan hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisestä aluevaltuuston toimikauden alkuun asti vuoden 2022 kevääseen. Hyvinvointialueelle tullaan valitsemaan alkuvuodesta vaaleilla aluevaltuusto, joka aloittaa toimintansa maaliskuussa 2022. VATEN ensimmäinen kokous pidettiin 1.9.2021. VATEN puheenjohtajaksi valittiin kuntayhtymän johtaja Pirjo Laitinen-Parkkonen, 1. varapuheenjohtajaksi palvelujohtaja Tiina Salminen ja 2. varapuheenjohtajaksi hallintojohtaja Harri Lipasti Tuusulasta. Pirjo Laitinen-Parkkonen vastaa myös valmistelusta ja muutoksen eteenpäinviemisestä. Kunnat sekä Keski-Uudenmaan pelastuslaitos nimesivät jäsenet väliaikaiseen valmistelutoimielimeen 11.8.2021 mennessä. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymästä nimettiin virkamiehet valmistelutoimielimeen. Neuvottelujen yhteydessä tulee varmistaa Pelastuslaitoksen tuki kuntien turvallisuustyöhön jatkossakin.

Pelastustoimessa aloitettiin 1.5.2021 hanke: Pelastustoimen palvelukokonaisuuksien kuvaaminen. Palvelukokonaisuus hankkeen tarkoituksena on tukea hyvinvointialueiden ja kuntien välisen yhteistyön muodostumista pelastustoimen osalta.

- Luodaan yhdenmukaisia alueellisia ja paikallisia perusteita tulevaisuuden pelastustoimen palvelutason, tehtäviin ja rahoitukseen.
- Tunnistetaan pelastustoimen palveluihin kytkeytyvät yhteistyötahot ja keskeiset rajapinnat.
- Osallistetaan palvelukokonaisuuksien kuvaamiseen asiakkaita ja yhteistyötahoja yli toimialarajojen yhteiskehittämisen menetelmin.
- Luodaan laajempaa yhteistä näkemystä pelastustoimen palvelujen mitoitus- ja rahoitusperusteista hyvinvointialueilla.

Hankkeen tavoitteena on palvelukokonaisuuksien kuvaaminen, jotta tunnistetaan pelastustoimen palveluiden yhteiset rajapinnat hyvinvointialueiden palvelutuotannon kanssa sekä vahvistetaan yhteistä näkemystä mahdollisuuksista toimia poikkihallinnollisesti yli toimialarajojen.

KESKI-UUDENMAAN SOTE KUNTAYHTYMÄ

Olennaiset tapahtumat tammi-joulukuussa

Alkuvuodesta jatkui Keusoten vahva toiminnan ja talouden omistajaohjaus. Tammikuussa pidettiin Keusoten ja kunnan johdon kesken ns. miniseminaari, jossa arvioitiin mm. Tuusulaan alkavana vuonna vaikuttavia Keusoten palvelutoiminnan muutoksia sekä alueella tehtävän hyvinvoinnin ja terveyden yhteistyön sisältöä, tavoitteita ja toimenpiteitä.

Keski-uudenmaan soten maksuosuus vuodelle 2021 oli alun perin Tuusulan kunnan osalta 118,9 milj. euroa. Ennusteeseen lisättiin 4 milj. euron määrärahan lisäys ylitysuhan takia. Keusoten vuoden 2021 maksuosuus oli lopulta 116,4 milj. euroa, jonka seurauksena Keski-Uudenmaan soten maksuosuus alittui alkuperäisestä arviosta 2,5 milj. euroa. Tämä hyvitetään Tuusulalle vuoden 2022 kesällä. Muun muassa valtiolta saadut koronatuot ja kiireettömien hoitoaikojen vähenemiset vaikuttivat maksuosuuksiin alentavasti.

KESKI-UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUS

Palvelualue

Vastuuhenkilö: ympäristökeskuksen johtaja Leena Sjöblom

Toiminnan kuvaus ja tehtävät

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus huolehtii yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Mäntsälän, Nurmijärven ja Tuusulan kuntien sekä Järvenpään ja Keravan kaupunkien ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtävistä sekä muista sille hallinto- ja toimintasäännöillä osoitetuista tehtävistä. Sopimuksen piirissä olevat palvelut tuotetaan laadukkaina ja taloudellisina sekä sisällöltään mahdollisimman tasapuolisesti.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus tavoittelee seudullisesti terveellistä, turvallista ja viihtyisää elinympäristöä sekä monipuolista ja ekologisesti kestävää luonnonympäristöä. Päämäärään päästäkseen ympäristökeskus tuottaa laadukkaita viranomaispalveluita sekä toimii ympäristöasioissa aktiivisena yhteistyökumppanina Keski-Uudenmaan kuntien ja seutukunnan muiden toimijoiden kanssa.

Olellaiset tapahtumat tammi-joulukuussa

Ympäristölautakunta kokoontui vuonna 2021 kaksitoista kertaa. Lokakuun lautakunnan kokous, joka oli ensimmäinen uuden valtuustokauden lautakunnan kokous, jouduttiin järjestämään uudestaan marraskuussa, sillä kokous ei ollut laillisesti koolle kutsuttu johtuen käytössä olleista vääristä sähköpostiosoitteista. Lokakuun ja marraskuun kokouksia lukuun ottamatta kokoukset järjestettiin etäkokouksina. Lautakunnassa käsiteltiin noin 90 päätösasiaa, joista suurin osa oli ympäristövalvonnan ja ympäristöterveyden hallinnonalalta.

Vuonna 2021 ympäristökeskuksessa työskenneltiin paljon etätöissä niissä tehtävissä, joissa se on mahdollista. Tavoitteet tarkastusten, lupavalmistelun ja muun toiminnan osalta pääsääntöisesti saavutettiin pandemiatilanteesta huolimatta.

Ympäristövalvonnan Lean-työskentelyn pilottihankkeessa pyritään parantamaan yksikön lupaprosessien virtaustehokkuutta. Lean-työskentely on laajennettu vuonna 2021 myös osaksi ympäristövalvonnan valvontatoimintaa. Vuonna 2021 lupaprosessien kehittämistä hidastivat henkilövaihdokset, mutta silti asetetut tavoitteet käsittelyaikojen lyhentämiselle saavutettiin.

Ympäristökeskus on saanut avustuksia vesistökuunnostuksiin Tuusulanjärvelle ja sen valuma-alueelle. Uudenmaan Ely-keskukselta saatiin Tuusulanjärven kunnostushankkeelle vesienhoitoavustusta lähes 120 000 € vuosille 2021–2022. Mäntsälän Kilpi- ja Isojärville haettiin vesienhoitoavustusta yhdessä Mäntsälän kunnan kanssa.

Eläinlääkinnän palveluyksikössä jatketaan yhteistyössä tilapalveluiden ja muiden sopijakuntien kanssa tilojen kartoitusta eläinlääkinnän yhteisvastaanotolle, jonne siirrytään, kun nykyisistä tiloista Hyrylässä joudutaan luopumaan vuonna 2022. Järvenpään toimipiste muutti joulukuussa väistötiloihin Mannilantielle.

Ympäristökeskus kehittää asukasviestintää. Ympäristökeskuksen uudessa viestintätiimissä on edustus kaikista muista palveluyksiköistä paitsi eläinlääkintähuollosta ja se kokoontuu säännöllisesti. Ympäristökeskus lähetti vuoden aikana 23 mediatiedotetta. Facebook-seuraajien määrä on kasvanut lähes kuudestasadasta seuraajasta lähes kahdeksaansataan seuraajaan. Kesäkuussa ympäristökeskus järjesti asiantuntijoilleen Facebook-päivittäjäkoulutuksen Viestintä-Pirittan kanssa. Päivityksiä tehdään kaikissa yksiköissä.